

Adroddiad i'r	Panel Gweithredol
Dyddiad	19 Mehefin 2023
Swyddog Arweiniol	Stewart Forshaw, Dirprwy Brif Swyddog Tân
Swyddog Cyswllt	Anthony Jones, Rheolwr Ardal
Pwnc	Diweddariad ar yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys



PWRPAS YR ADRODDIAD

1. Rhoi diweddariad i'r aelodau ar gynnydd a gweithgareddau'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys ers yr adroddiad trosolwg a gyflwynwyd ar 20 Mawrth 2023.

ARGYMHELLIAD

2. Dylai'r Aelodau:
 - i. Nodi cynnwys yr adroddiad hwn a'r cynnydd a wnaed gan y Gweithgor Darpariaeth Frys.

CEFNDIR

3. Cynhaliodd Archwilio Cymru adolygiad "Cydnherthedd Corfforaethol yn Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru" ym mis Ebrill 2021 a gwnaeth y cynnig canlynol ar gyfer gwella: "Er mwyn cefnogi cydnherthedd, dylai'r Awdurdod adolygu lleoliadau gorsafoedd i nodi cyfleoedd i sicrhau'r trefniadau ymateb brys gorau bosibl."
4. Yn ogystal, roedd yr asesiad o'r sefyllfa gan y Prif Swyddog Tân, a gyflwynwyd i Aelodau'r Awdurdod ar 20 Medi 2021, yn tynnu sylw at nifer o risgiau allweddol sy'n wynebu'r Awdurdod. Yn gryno, roedd y rhain yn gysylltiedig â sicrhau bod digon o griwiau tân ar-alwad ar gael; sicrhau digon o adnoddau i gynnal a datblygu sgiliau'r diffoddwyr tân; a chael digon o allu corfforaethol i ddiwallu'r galw presennol a galw yn y dyfodol.
5. Mewn ymateb i asesiad y Prif Swyddog Tân cytunodd aelodau'r Awdurdod i gychwyn rhaglen o adolygiadau i feysydd hanfodol allweddol gan gynnwys y ddarpariaeth ymateb brys.

6. Er mwyn cynorthwyo'r Gwasanaeth i adolygu ei Ymateb Brys, mae cwmni annibynnol (ORH) sydd â phrofiad helaeth o archwilio darpariaeth frys wedi cael ei benodi. Mae ORH yn cynorthwyo'r Awdurdod yn ystod ei broses o wneud penderfyniadau i ddarparu atebion ar gyfer ymateb brys teg a chynaliadwy a chydnerthedd ledled Gogledd Cymru gyfan, gan ystyried galw, risgiau a chyllideb yn y dyfodol.

GWYBODAETH

7. Sefydlwyd Gweithgor cynrychioliadol o Aelodau'r Awdurdod Tân, sef 'Gweithgor yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys', sy'n cynnwys chwe Aelod o'r Awdurdod Tân, un o bob Awdurdod Unedol. Bydd manylion y gwelliannau posibl i argaeledd ac ymateb brys a chydnerthedd yn cael eu harchwilio gan y Gweithgor cyn i'r argymhellion gael eu rhoi gerbron yr Awdurdod Tân Llawn.
8. Cynhaliwyd cyfarfod cyntaf Gweithgor yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys ar 14 Mawrth 2023. Yn ystod y cyfarfod hwn, rhoddodd Swyddogion ac ymgynghorwyr ORH gyflwyniad i'r Aelodau. Diben hyn oedd cyflwyno pwrpas cynnal yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys a pha fethodoleg i'w defnyddio. Roedd yr adroddiad i'r Panel Gweithredol ar 20 Mawrth 2023 yn amlinellu'r wybodaeth a gyflwynwyd i'r Gweithgor.
9. Roedd cyfarfodydd y Gweithgor wedi'u trefnu ar gyfer 4 Ebrill 2023, 2 Mai 2023 a 5 Mehefin 2023, gyda'r opsiwn i gynnal cyfarfod terfynol ddiwedd mis Mehefin os bydd angen.
10. Yng nghyfarfod y Gweithgor ar 4 Ebrill, cyflwynwyd pedwar opsiwn posibl i'r Aelodau a gafodd eu trafod yn fanwl. Esboniwyd hefyd fod diffyg disgwyliedig o £6.0 miliwn ar hyn o bryd yn y cynlluniau ariannol ar gyfer 2024/25 y bydd angen ei ystyried wrth benderfynu dyfodol y ddarpariaeth a'r ymateb brys o fewn Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru. (GTAGC).
11. Roedd y pedwar opsiwn a gyflwynwyd fel a ganlyn:
 - **Opsiwn 1.** Model sy'n cynnal ein proffil gorsafoedd presennol gyda chynnydd o hyd at 3 gorsaf staff dydd ychwanegol a fyddai'n golygu cynnydd o ran costau.
 - **Opsiwn 2.** Model sy'n cadw lleoliadau presennol ein gorsafoedd ond yn ailddosbarthu'r staff ac yn caniatáu cynnydd o 5 gorsaf staff dydd ac a fyddai'n niwtral o ran cost.
 - **Opsiwn 3.** Model sydd hefyd yn cadw lleoliadau ein gorsafoedd ac yn ailddosbarthu'r staff, sy'n caniatáu cynnydd o 3 gorsaf staff dydd.
 - **Opsiwn 4.** Model sy'n cadw lleoliadau ein gorsafoedd amser cyflawn ac yn cynnwys 1 gorsaf staff dydd ychwanegol ond yn cau 5 gorsaf ar-alwad.

12. Ym mis Ebrill 2023, ymgysylltodd y Gwasanaeth â'r Sefydliad Ymgynghori (tCI), sef sefydliad dielw sydd wedi hen ennill ei blwyf, sy'n hybu ymgynghori o ansawdd uchel gyda'r cyhoedd a rhanddeiliaid yn y sectorau cyhoeddus, preifat a gwirfoddol. Maent wedi cael eu defnyddio gan lawer o Wasanaethau Tân ac Achub yn y DU gan gynnwys Canolbarth a Gorllewin Cymru. Mae'r Sefydliad yn darparu adolygiad cymheiriaid cymwys a Thystysgrif Parodrwydd i Ymgynghori i sicrhau bod GTAGC yn mabwysiadu arfer gorau yn unol â Siarter Ymgynghori a bod unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus llawn yn cael ei gyflawni yn ôl y safonau gofynnol.
13. Mae gweithgareddau arfer gorau cyn-ymgynghori yn cynnwys gwrandao ar farn eraill mewn grwpiau ffocws a gweithdai, dadansoddi pwy allai gael eu heffeithio gan gynlluniau'r dyfodol ac i ba raddau, dadansoddi'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r holl gynlluniau arfaethedig, a sicrhau bod y dulliau cywir o gyfathrebu ac ymgysylltu â'r holl randdeiliaid yn cael eu mabwysiadu fel y gallant gymryd rhan a helpu i siapio, adolygu a chytuno ar unrhyw gynigion a gaiff eu cynnwys mewn ymgynghoriad llawn.
14. Yn dilyn y Dystysgrif Parodrwydd Ymgynghori ac yn amodol ar fodloni'r safonau gofynnol, bydd y Sefydliad yn ardystio bod cynlluniau a gweithgareddau ymgynghori'r Gwasanaeth wedi cael Sicrwydd Ansawdd Annibynnol i safon sy'n bodloni gofynion y Siarter Ymgynghori a'r fframwaith sicrwydd.
15. Mewn cyfarfod o Weithgor yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys ar 2 Mai, trafodwyd yr opsiynau posibl yn fanylach gan ddefnyddio gwybodaeth gan yr ymgynghorydd annibynnol ORH, wrth ateb cwestiynau'r Aelodau o'u cyfarfodydd blaenorol ym mis Mawrth ac Ebrill.
16. Cyflwynodd swyddogion hefyd y wybodaeth ddiweddaraf am weithgareddau cyn-ymgynghori'r Awdurdod a'r adborth a gafwyd gan y gwahanol randdeiliaid sydd wedi cynnwys partneriaid golau glas, grwpiau cymunedol, awdurdodau lleol, staff a chyrrff cynrychioliadol.
17. Cyflwynwyd dadansoddiad a modelu pellach i gefnogi ymateb mwy effeithiol ac effeithlon i aelodau Gweithgor yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys yn ei gyfarfod ar 5 Mehefin 2023.
18. Mae'r Gwasanaeth yn parhau â'i weithgareddau cyn-ymgynghori gydag arweiniad a chefnogaeth gan y Sefydliad Ymgynghori, er mwyn sicrhau parodrwydd i ymgynghori mewn pryd ar gyfer unrhyw broses ymgynghori llawn bosibl rhwng mis Gorffennaf a mis Medi 2023.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Rhaid i unrhyw opsiynau fodloni rhwymedigaethau'r Awdurdod o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
Cyllideb	Nid oes unrhyw oblygiadau cyllidebol ar hyn o bryd. Fodd bynnag, bydd gan unrhyw newidiadau arfaethedig i'r ddarpariaeth frys oblygiadau ar gyfer cyllidebau cyfalaf a gweithredol yn y blynyddoedd i ddod.
Cyfreithiol	Rhaid i unrhyw opsiynau fodloni rhwymedigaethau'r Awdurdod o dan Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004.
Staffio	Nid oes penderfyniad wedi'i wneud eto a fydd yn effeithio ar staff.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Bydd effaith yr agweddau hyn yn cael eu hasesu ar yr adeg briodol wrth ddatblygu'r cynigion ar gyfer Darpariaeth Frys drwy asesiadau integredig ac asesiadau effaith cydraddoldeb.
Risgiau	Mae'n lleihau'r risgiau o beidio â gallu gosod cyllideb gytbwys ac ymateb i argyfyngau yn effeithiol ac yn effeithlon yng nghymunedau Gogledd Cymru.